

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 maja 1974 r.

w sprawie przekazania niektórych spraw z zakresu właściwości organów administracji państwowej wyższego stopnia do właściwości organów administracji państwowej niższego stopnia.

Na podstawie art. 99 ust. 2 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1973 r. Nr 47, poz. 277) oraz na podstawie ustaw i dekretów powołanych w § 2, 4 i 6 niniejszego rozporządzenia zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

SPRAWY PRZEKAZYWANE WOJEWODOM

§ 1. Do właściwości wojewodów przechodzą następujące sprawy:

z zakresu działania Ministra Finansów:

- 1) z dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60 oraz z 1972 r. Nr 49, poz. 317 i Nr 53, poz. 338): przywracanie wszelkich zaniedbanych terminów w sprawach, w których wojewoda jest właściwy do wydania decyzji (art. 64 ust. 5 pkt 3);

z zakresu działania Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska:

- 2) z dekretu z dnia 13 czerwca 1956 r. o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej (Dz. U. Nr 25, poz. 115): wyrażanie na wniosek właściwego ministra zgody na wykonywanie określonego rodzaju robót geodezyjnych przez fachowe jednostki nie wymienione w art. 2 dekretu (art. 7);
- 3) z ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 1972 r. Nr 47, poz. 298): wydawanie zezwoleń na użycie terenu cmentarza na inne cele przed upływem 40 lat w przypadku wyjątkowej potrzeby ze względów użyteczności publicznej (art. 6 ust. 3);
- 4) z ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. z 1960 r. Nr 11, poz. 72, z 1962 r. Nr 34, poz. 158 i z 1965 r. Nr 51, poz. 314): wydawanie zarządzeń wprowadzających kontyngentowanie wody, dostarczanej przez komunalne przedsiębiorstwa (zakłady) wodociągów i kanalizacji na rzecz jednostek gospodarczych na obszarach, na których występują niedobory w zakresie zaopatrywania w wodę ludności (art. 11 ust. 1);

z zakresu działania Ministra Rolnictwa:

- 5) z ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. Nr 3, poz. 13): wskazanie organu właściwego do wydawania decyzji, o których mowa w art. 6 ust. 3 oraz w art. 12 ust. 1 (art. 13 ust. 2); właściwym do wskazania takiego organu jest wojewoda, na którego terenie działania znajduje się większa część gruntów lub w wypadku wymiany gruntów — indywidualne gospodarstwo rolne;

z zakresu działania Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego:

- 6) z ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim (Dz. U. z 1973 r. Nr 33, poz. 197):
  - a) wyrażanie zgody na wydawanie zezwoleń w sprawie wykonywania polowań na terenach nie wchodzących w skład obwodów łowieckich (art. 8),
  - b) wydawanie zezwoleń na chwywanie i przetrzymywanie zwierzyny (art. 22 ust. 1);

z zakresu działania Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług:

- 7) z dekretu z dnia 2 sierpnia 1951 r. o targach i targowiskach (Dz. U. Nr 41, poz. 312): ustalanie planów sieci targowisk dla poszczególnych wojewodztw (art. 2 ust. 1 i 2);
- 8) z ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. Nr 6, poz. 43): udzielanie przedsiębiorstwom uspołecznionym pozwoleń na handel bronią i amunicją do niej (art. 17 ust. 1);

z zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych:

- 9) z rozporządzenia z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1932 r. Nr 94, poz. 808, z 1946 r. Nr 4, poz. 30, z 1949 r. Nr 41, poz. 293 i Nr 45, poz. 335, z 1950 r. Nr 44, poz. 401, z 1964 r. Nr 41, poz. 276 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317): nadzór nad wojewódzkimi oddziałami stowarzyszeń wyższej użyteczności (art. 52 i art. 54);
- 10) z ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 1960 r. Nr 20, poz. 120, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317): w wypadkach rażących zaniedbań w zabezpieczeniu przeciwpożarowym, stwarzających szczególne zagrożenie pożarowe — zarządzenie zamknięcia obiektu lub zakazanie użytkowania zakładu pracy albo poszczególnych urządzeń do czasu usunięcia przyczyn tego zagrożenia (art. 2 ust. 4);

z zakresu działania przedmiotowo właściwych ministrów

- 11) z ustawy z dnia 25 lutego 1958 r. o uregulowaniu stanu prawnego mienia pozostającego pod zarządem państwowym (Dz. U. z 1958 r. Nr 11, poz. 37 i z 1968 r. Nr 3, poz. 6):
  - a) wydawanie orzeczeń stwierdzających przejście przedsiębiorstwa na własność Państwa (art. 9 ust. 2),
  - b) wydawanie orzeczeń o przejściu na rzecz Państwa innego mienia, którego władanie osoby uprawnione utraciły w okresie do dnia 31 grudnia 1954 r. i które pozostaje w faktycznym władaniu państwowych jednostek organizacyjnych (art. 17 pkt 2 lit. b),

- c) ustalanie odszkodowania za ruchomości (art. 19 ust. 2);
- 12) z ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64); zatwierdzenie wniosku dotyczącego wywłaszczenia kompleksu nieruchomości o powierzchni ponad 10 ha na inne cele niż planowa realizacja budownictwa ogólnomiejskiego i zorganizowanego budownictwa mieszkaniowego na obszarze miasta (art. 16 ust. 1);
- 13) z ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. Nr 6, poz. 43): wydawanie pozwoleń zakładom gospodarki uspołecznionej na nabywanie, przechowywanie i używanie materiałów wybuchowych do celów przemysłowych oraz eksploatacji rolnej i leśnej (art. 24 ust. 1 pkt 1);
- 14) z ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i z 1973 r. Nr 12, poz. 89): przenoszenie — po zasięgnięciu opinii właściwego organu Związku Nauczycielstwa Polskiego — mianowanych nauczycieli szkół nie podporządkowanych radom narodowym (art. 89 ust. 3 i art. 106 ust. 3), jeżeli wydatki osobowe tych szkół pokrywane są z budżetów wojewódzkich rad narodowych.

§ 2. W rozporządzeniach Rady Ministrów wprowadza się następujące zmiany:

z dziedziny rolnictwa oraz gospodarki terenowej:

- 1) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 1949 r. w sprawie przekazywania nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. z 1949 r. Nr 47, poz. 354 i z 1970 r. Nr 28, poz. 225) dotychczasową treść § 2 oznacza się jako ust. 1 i dodaje się nowe ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Wynikające z ust. 1 uprawnienia Ministra Rolnictwa należą do wojewody (prezydenta miasta wyłączonego z województwa) w odniesieniu do nieruchomości nie objętych przepisami § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie przekazywania nieruchomości rolnych i niektórych innych nieruchomości położonych na terenie gromad pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1969 r. Nr 1, poz. 1), stanowiących własność organizacji spółdzielczych lub jednostek społecznych w rozumieniu tegoż rozporządzenia, a przekazywanych na rzecz jednostek państwowych; dotyczy to nieruchomości o łącznym obszarze nie przekraczającym 0,5 ha, nie użytkowanych rolniczo lub użytkowanych na cele produkcji rolnej.

3. Wynikające z ust. 1 uprawnienia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska należą do wojewody w odniesieniu do nieruchomości nierolniczych na wsi stanowiących własność Państwa i przekazywanych na rzecz organizacji spółdzielczych.”;

z dziedziny rolnictwa:

- 2) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie przekazywania nieruchomości rol-

nych i niektórych innych nieruchomości położonych na terenie gromad pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1969 r. Nr 1, poz. 1), wydanym na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64) oraz art. 276 Kodeksu cywilnego — w § 3:

- a) w pkt 1 lit. b wyrazy: „w pkt 3 lit. b” zastępuje się wyrazami: „w pkt 2 lit. c”,
- b) w pkt 2 lit. b skreśla się wyrazy: „do 20 ha” i wyrazy: „lit. b”,
- c) w pkt 2 dodaje się lit. c w brzmieniu:
- „c) na cele o specjalnym znaczeniu państwowym, z wyjątkiem nieruchomości określonych w pkt 3”,
- d) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Minister Rolnictwa w stosunku do nieruchomości, które mają być przez przejmującego użytkowane na cele rolne i na cele nie związane bezpośrednio z produkcją rolniczą oraz na cele o specjalnym znaczeniu państwowym, jeżeli wchodzi w skład przedsiębiorstw gospodarki rolnej lub pomocniczych gospodarstw (zakładów rolnych) objętych planem centralnym.”;

z dziedziny gospodarki terenowej i ochrony środowiska:

- 3) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1956 r. w sprawie zakresu działania organów państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej (Dz. U. Nr 40, poz. 182), wydanym na podstawie dekretu z dnia 13 czerwca 1956 r. o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej (Dz. U. Nr 25, poz. 115):

- a) w § 1 skreśla się w ust. 1 pkt 7 i dodaje się ustęp 1a w brzmieniu:

„1a. Nadzór nad wykonywaniem robót geodezyjnych przez osoby fizyczne i jednostki gospodarki uspołecznionej nie będące organami państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej sprawują wojewodowie (prezydenci miast wyłączonych z województwa).”

- b) w § 8 ust. 1 wyrazy: „Centralnym Urzędem” zastępuje się wyrazami: „wojewodą (prezydentem miasta wyłączonego z województwa)”,

- c) w § 9 ust. 1 wyrazy: „Centralny Urząd” zastępuje się wyrazami: „wojewoda (prezydent miasta wyłączonego z województwa)”,

- d) w § 12 wyrazy: „1 pkt 7” zastępuje się wyrazami: „1a”;

z dziedziny finansów:

- 4) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1969 r. w sprawie zasad oraz trybu umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 26 i z 1971 r. Nr 29, poz. 267), wydanym na podstawie dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 92):

- a) w § 24 skreśla się pkt 3, a wyrazy: „właściwego naczelnego organu administracji państwowej” zastępuje się wyrazami: „wojewody (prezydenta miasta wyłączonego z województwa)”,
- b) po § 24 dodaje się § 24a w brzmieniu:
„§ 24a. O umorzeniu należności przekraczającej kwotę 100.000 zł, odroczeniu terminu zapłaty i rozłożeniu na raty należności przekraczającej 250 000 zł lub na okres dłuższy niż lat 5 rozstrzygają wojewodowie (prezydenci miast wyłączonych z województw) — co do należności innych niż wymienione w § 24, jednostek objętych budżetem terenowym lub rozliczających się z tym budżetem.”,
- c) w § 25 skreśla się ust. 2 oraz cyfrę „1”, oznaczającą ustęp tego paragrafu,
- d) § 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 26. 1. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie naczelnice organy administracji państwowej, a w odniesieniu do należności jednostek objętych budżetem terenowym lub rozliczających się z tym budżetem — wojewodowie (prezydenci miast wyłączonych z województw) — mogą umarzać należności nie przekraczające w stosunku do jednego dłużnika kwoty 500.000 zł mimo braku okoliczności określonych w § 3.”,
- e) § 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Należności przekraczające w stosunku do jednego dłużnika kwotę 500.000 zł może umorzyć w wypadkach określonych w ust. 1 Minister Finansów na wniosek właściwego naczelnego organu administracji państwowej, a w odniesieniu do należności jednostek objętych budżetem terenowym lub rozliczających się z tym budżetem — na wniosek wojewody (prezydenta miasta wyłączonego z województwa).”,
- f) w § 29 ust. 1 wyrazy „Ministra Rolnictwa” zastępuje się wyrazami: „wojewody (prezydenta miasta wyłączonego z województwa)”;

z dziedziny oświaty i wychowania:

- 5) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1973 r. w sprawie uposażenia pracowników ekonomicznych, administracyjnych i obsługowych szkół (Dz. U. Nr 36, poz. 214), wydanym na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39): w § 2 ust. 3 wyrazy: „Ministra Oświaty i Wychowania” zastępuje się wyrazami: „wojewody (prezydenta miasta wyłączonego z województwa)”.

Rozdział 2

SPRAWY PRZEKAZYWANE NACZELNIKOM POWIATÓW

§ 3. 1. Do właściwości naczelników powiatów przechodzą następujące sprawy należące dotychczas do ministrów (kierowników urzędów centralnych):

z zakresu działania Ministra Finansów:

- 1) z dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu po-

datkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60 oraz z 1972 r. Nr 49, poz. 317 i Nr 53, poz. 338):

- a) odraczanie w poszczególnych sprawach na wniosek podatnika terminów przewidzianych w dekrete o postępowaniu podatkowym oraz w innych przepisach podatkowych na okres nie przekraczający 1 roku (art. 64 ust. 4),
- b) przywracanie wszelkich zaniedbanych terminów w sprawach, w których naczelnik powiatu jest właściwy do wydania decyzji (art. 64 ust. 5 pkt 3),
- c) zwalnianie poszczególnych podatników od obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych (rachunkowych) (art. 101 ust. 5);

z zakresu działania Urzędu do Spraw Wyznań:

- 2) z ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. z 1950 r. Nr 9, poz. 87 i Nr 10, poz. 111 oraz z 1969 r. Nr 13, poz. 95):
- a) wyłączanie od przejęcia na własność Państwa miejsc przeznaczonych do wykonywania kultu religijnego, jak również budynków mieszkalnych sianowiących siedzibę klasztorów, kurii biskupich i arcybiskupich, konsystorz i zarządów innych związków wyznaniowych — choćby budynki te lub miejsca stanowiły część nieruchomości, podlegających przejęciu na własność Państwa (art. 2 ust. 2),
- b) orzekanie o tym, czy nieruchomość ziemską posiada charakter nieruchomości związku wyznaniowego (art. 4 ust. 4),
- c) orzekanie o tym, czy nieruchomość stanowi gospodarstwo rolne proboszcza oraz o przejęciu na własność Państwa nadwyżki gospodarstwa rolnego proboszcza (art. 4 ust. 5);

z zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych:

- 3) z rozporządzenia z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1932 r. Nr 94, poz. 808, z 1946 r. Nr 4, poz. 30, z 1949 r. Nr 41, poz. 293 i Nr 45, poz. 335, z 1950 r. Nr 44, poz. 401, z 1964 r. Nr 41, poz. 276 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317): nadzór nad powiatowymi oddziałami stowarzyszeń wyższej użyteczności (art. 52 i art. 54).

2. Do właściwości naczelników powiatów przechodzą następujące sprawy należące dotychczas do wojewodów:

z dziedziny spraw wewnętrznych:

- 1) z rozporządzenia z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1932 r. Nr 94, poz. 808, z 1946 r. Nr 4, poz. 30, z 1949 r. Nr 41, poz. 293 i Nr 45, poz. 335, z 1950 r. Nr 44, poz. 401, z 1964 r. Nr 41, poz. 276 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317):
- a) podejmowanie decyzji w sprawach rejestracji stowarzyszeń (art. 19, 20 i 21), rozwiązywania (art. 24), likwidacji stowarzyszenia (art. 25 i 26), likwidacji majątku stowarzyszenia (art. 27, 38 ust. 2 i art. 39), zmian statutów (art. 28), ustanawiania kuratora (art. 30) oraz uszczuplenia majątku (art. 37), których zasięg działania nie przekracza obszaru powiatu,
- b) pozbawianie stowarzyszenia prawa korzystania z ofiarności publicznej lub zapomóg (art. 43 lit. c),

2) z ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. Nr 10, poz. 49):

- a) wydawanie decyzji o przyjęciu oświadczenia w sprawie nabycia obywatelstwa polskiego przez osobę, dla której rodzice wybrali obywatelstwo obce (art. 6 ust. 3 w związku z art. 17 ust. 2 pkt 1),
- b) orzekanie w sprawach o uznanie za obywatela polskiego (art. 9 w związku z art. 17 ust. 1),
- c) wydawanie decyzji o przyjęciu oświadczenia w sprawie nabycia obywatelstwa polskiego przez cudzoziemkę, która zawarła związek małżeński z obywatelem polskim (art. 10 w związku z art. 17 ust. 2 pkt 1),
- d) wydawanie decyzji o przyjęciu oświadczenia w sprawie odzyskania obywatelstwa polskiego przez kobietę, która stosownie do prawa polskiego utraciła obywatelstwo polskie przez nabycie obywatelstwa obcego wskutek zawarcia małżeństwa z cudzoziemcem lub w związku z zawarciem takiego małżeństwa (art. 11 w związku z art. 17 ust. 2 pkt 1),
- e) wydawanie decyzji o przyjęciu oświadczenia w sprawie utraty obywatelstwa polskiego przez kobietę, która w myśl prawa obcego nabyła obywatelstwo obce wskutek zawarcia małżeństwa z cudzoziemcem lub w związku z zawarciem takiego małżeństwa albo która posiadając obywatelstwo obce nabyła obywatelstwo polskie wskutek zawarcia małżeństwa z obywatelem polskim lub w związku z zawarciem takiego małżeństwa, jeżeli następnym małżeństwem ustało lub zostało unieważnione (art. 14 w związku z art. 17 ust. 2 pkt 1);

z dziedziny gospodarki terenowej i ochrony środowiska:

3) z ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64):

- a) zgłaszanie wniosków o ujawnienie prawa własności nieruchomości zamiennych w księgach wieczystych (art. 51 ust. 2),
- b) wydawanie decyzji o rozliczeniu w wypadkach, gdy osobom uprawnionym do otrzymania nieruchomości zamiennej nadana została nieruchomość w trybie i na zasadach określonych w przepisach o przeprowadzeniu reformy rolnej i o osadnictwie rolnym (art. 51 ust. 3);

4) z ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 1972 r. Nr 47, poz. 298):

- a) wyrażanie zgody na założenie lub rozszerzenie cmentarza wyznaniowego przez związek wyznaniowy (art. 1 ust. 3) oraz wydawanie decyzji o zamknięciu cmentarza (art. 1 ust. 4) — po zasięgnięciu opinii powiatowego (miejskiego) inspektora sanitarnego,
- b) ustalanie wysokości opłat za korzystanie z cmentarzy i urządzeń cmentarnych w odniesieniu do cmentarzy wyznaniowych (art. 2 ust. 3); nie dotyczy to dzielnic w miastach wyłączonych z województw,
- c) wydawanie decyzji o przeznaczeniu terenu cmentarnego na inny cel zgodny z planem zagospodarowania przestrzennego (art. 6 ust. 1);

z dziedziny rolnictwa:

5) z rozporządzenia z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. z 1927 r. Nr 77, poz. 673 i Nr 114, poz. 975, z 1928 r. Nr 26, poz. 229, z 1932 r. Nr 26, poz. 229, Nr 60, poz. 573 i Nr 67, poz. 622, z 1934 r. Nr 110, poz. 976, z 1938 r. Nr 27, poz. 245, z 1948 r. Nr 49, poz. 373, z 1951 r. Nr 1, poz. 4 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317):

- a) zarządzanie zabicia zwierząt chorych i podejrzanych o pryszcycę w celu stłumienia zarazy (art. 40 ust. 1),
- b) określanie i ogłaszanie pewnych obszarów za okręgi zapowietrzone i zagrożone pryszcycą oraz zarządzanie w takich okręgach zakazów lub ograniczeń obrotu zwierzętami, surowcami zwierzęcymi i przedmiotami mogącymi roznosić zarazę (art. 41),
- c) zarządzanie zabicia zwierząt podejrzanych o nosaiczną w celu szybkiego stłumienia zarazy (art. 52 ust. 3),
- d) zarządzanie szczepienia wszystkich owiec zagrożonych zarazą w razie szerszenia się zarazy lub niebezpieczeństwa jej roznieśienia (art. 56 ust. 2),
- e) zarządzanie oznakowania koni dotkniętych zarazą stadniczą oraz wytrzebiecia ogierów, u których urzędowo stwierdzono zarazę stadniczą (art. 60),
- f) zarządzanie zabicia świń dotkniętych pomorem lub zarazą oraz podejrzanych w celu stłumienia zarazy (art. 72),
- g) zarządzanie zabicia drobiu dotkniętego zarazą oraz podejrzanego w celu stłumienia zarazy (art. 74);

6) z ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o gospodarowaniu terenami torfowymi (Dz. U. z 1958 r. Nr 31, poz. 137 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317): wydawanie zezwoleń na eksploatację złóż torfowych na powierzchni przekraczającej 20 ha (art. 3 ust. 2);

z dziedziny oświaty i wychowania:

7) z ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i z 1973 r. Nr 12, poz. 89): przenoszenie w granicach powiatu — po zasięgnięciu opinii właściwego organu Związku Nauczycielstwa Polskiego — mianowanych nauczycieli szkół podporządkowanych radom narodowym (art. 89 ust. 3 i art. 106 ust. 3), jeżeli wydatki osobowe tych szkół są pokrywane z budżetu powiatowej rady narodowej;

z dziedziny spraw wyznaniowych:

8) z dekretu z dnia 24 kwietnia 1952 r. o zniesieniu fundacji (Dz. U. z 1952 r. Nr 25, poz. 172 i z 1957 r. Nr 1, poz. 3):

- a) obejmowanie majątków fundacji podlegających przejęciu na rzecz Państwa (art. 7),
- b) określanie mienia ruchomego i nieruchomego należącego do poszczególnych fundacji, a podlegającego przejęciu na własność Państwa (art. 8)

— w odniesieniu do fundacji, których majątki służyły lub miały służyć celom kultu religijnego oraz innym celom związanym z działalnością kościołów, związków wyznaniowych, zakonów i organizacji religijnych.

3. Do właściwości prezydentów lub naczelników miast stanowiących powiaty, naczelników miast i powiatów oraz naczelników dzielnic w miastach wyłączonych z województw przechodzą następujące sprawy należące dotychczas do wojewodów i prezydentów miast wyłączonych z województw, jako organów nadzoru nad urzędami stanu cywilnego:

- 1) z dekretu z dnia 8 czerwca 1955 r. — Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 1955 r. Nr 25, poz. 151, z 1956 r. Nr 41, poz. 189, z 1958 r. Nr 72, poz. 358, z 1962 r. Nr 10, poz. 46, z 1964 r. Nr 9, poz. 60 i Nr 43, poz. 297, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 oraz z 1972 r. Nr 49, poz. 317):
  - a) wydawanie zarządzeń w sprawie wynoszenia ksiąg stanu cywilnego poza lokal urzędu stanu cywilnego (art. 10 ust. 1),
  - b) wydawanie zarządzeń o skreśleniu w akcie stanu cywilnego części wpisu, która nie powinna być wpisana (art. 14 ust. 2),
  - c) udzielanie zgody na odtworzenie całości lub części księgi stanu cywilnego (art. 21 ust. 4),
  - d) wydawanie decyzji o unieważnieniu jednego z dwóch aktów stanu cywilnego stwierdzających to samo zdarzenie (art. 27 ust. 1),
  - e) wydawanie zezwoleń na uzupełnienie aktu stanu cywilnego (art. 27 ust. 2),
  - f) wydawanie decyzji o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego w sporządzonym akcie stanu cywilnego (art. 28),
  - g) wydawanie zezwoleń na zawarcie małżeństwa w urzędzie stanu cywilnego, w którego okręgu żaden z przyszłych małżonków nie ma miejsca zamieszkania (art. 44),
  - h) wydawanie zarządzeń o sporządzeniu aktu stanu cywilnego, jeżeli fakt urodzenia, małżeństwa lub zgonu nastąpił za granicą i nie został zarejestrowany w zagranicznych księgach stanu cywilnego (art. 59 ust. 1),
  - i) wydawanie zezwoleń na wpisanie do ksiąg stanu cywilnego aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą (art. 63 ust. 1),
  - j) wydawanie zezwoleń na wpisanie wzmianki dodatkowej lub dokonanie przypisku w akcie stanu cywilnego na podstawie dokumentu pochodzącego od władzy obcej (art. 63 ust. 3),
  - k) udzielanie zezwoleń na wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego (art. 71 ust. 1 zdanie ostatnie),
  - l) wydawanie zezwoleń na przeglądanie ksiąg stanu cywilnego przedstawicielom organizacji społecznych i instytucji naukowych (art. 77);

2) z ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. — Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317):

- a) wydawanie zezwoleń na zawarcie małżeństwa przed kierownikiem innego urzędu stanu cywilnego (art. 2),
- b) wydawanie zezwoleń na zawarcie małżeństwa przed upływem miesięcznego terminu od otrzymania zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa (art. 4).

4. W razie wykonywania czynności kierownika urzędu stanu cywilnego bezpośrednio przez prezydentów lub naczelników miast stanowiących powiaty, naczelników

miast i powiatów oraz naczelników dzielnic w miastach wyłączonych z województw — czynności te wykonują oni we własnym zakresie bez wymaganych aktów nadzoru, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2; nie dotyczy to zezwoleń określonych w ust. 3 pkt 1 lit. g) i w pkt 2 lit. a).

5. Do właściwości prezydentów lub naczelników miast stanowiących powiaty, naczelników miast i powiatów oraz naczelników dzielnic w miastach wyłączonych z województw przechodzą należące dotychczas do właściwości wojewodów i prezydentów miast wyłączonych z województw, jako organów nadzoru nad urzędami stanu cywilnego, uprawnienia do wystawiania zaświadczeń o zdolności prawnej obywatela polskiego do dokonania czynności stanowiącej podstawę sporządzenia aktu stanu cywilnego za granicą (art. 60 ust. 2 dekretu wymienionego w pkt 1).

§ 4. W rozporządzeniach Rady Ministrów wprowadza się następujące zmiany:

z dziedziny geologii:

- 1) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 1963 r. w sprawie wstępu i czasowego zajmowania nieruchomości dla przeprowadzenia badań geologicznych (Dz. U. Nr 1, poz. 3) wydanym na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym (Dz. U. Nr 52, poz. 303) przepis § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Decyzję o prawie wstępu na nieruchomości oraz decyzję o czasowym zajęciu nieruchomości dla przeprowadzenia badań geologicznych wydaje na wniosek przedsiębiorstwa geologicznego terenowy organ administracji państwowej stopnia powiatowego. Decyzję w odniesieniu do nieruchomości położonych na terenie portów morskich i pasa nadbrzeżnego wydaje się w porozumieniu z właściwym urzędem morskim.”;

z dziedziny zdrowia i opieki społecznej:

- 2) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1968 r. w sprawie ustroju, zakresu działania komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, trybu odwoławczego oraz nadzoru nad działalnością tych komisji (Dz. U. Nr 31, poz. 206), wydanym na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zapotrzebieniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 6 oraz z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i Nr 53, poz. 342), przepis § 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ administracji państwowej stopnia powiatowego właściwy ze względu na siedzibę komisji lekarskiej zapewnia personel lekarski o wymaganych kwalifikacjach, niezbędny do funkcjonowania komisji i — w miarę potrzeby — średni personel medyczny.”;

z dziedziny gospodarki terenowej i ochrony środowiska:

- 3) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1962 r. w sprawie pokrywania kosztów pierwszego urządzenia ulic i placów komunalnych (Dz. U. z 1969 r. Nr 5, poz. 41 i z 1973 r. Nr 35, poz. 208), wydanym na podstawie ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (Dz. U. z 1969 r. Nr 22, poz. 159 i z 1972 r. Nr 27, poz. 193):

- a) w § 4 ust. 1 wyrazy: „Organy właściwe w sprawach gospodarki terenami prezydów miejskich rad narodowych w porozumieniu z organami właściwymi w sprawach rolnictwa prezydów powiatowych rad narodowych” zastępuje się wyrazami: „Prezydenci lub naczelnicy miast stanowiących powiaty, naczelnicy miast i powiatów, naczelnicy dzielnic w miastach wyłączonych z województw, naczelnicy miast nie stanowiących powiatów”,
- b) w § 4 ust. 3, w § 7, w § 8 ust. 1, 2 i 4 oraz w § 12 ust. 4 wyrazy: „organ właściwy w sprawach gospodarki terenami prezydium miejskiej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „prezydent lub naczelnik miasta stanowiącego powiat, naczelnik miasta i powiatu, naczelnik dzielnicy w mieście wyłączonym z województwa, naczelnik miasta nie stanowiącego powiatu”.

Rozdział 3

SPRAWY PRZEKAZYWANE NACZELNIKOM GMIN

§ 5. 1. Do właściwości naczelników gmin przechodzą następujące sprawy należące dotychczas do Ministra Finansów:

z dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60 oraz z 1972 r. Nr 49, poz. 317 i Nr 53, poz. 338): przywracanie wszelkich zaniedbanych terminów w sprawach, w których naczelnik gminy jest właściwy do wydania decyzji (art. 64 ust. 5 pkt 3).

2. Do właściwości naczelników gmin przechodzą następujące sprawy należące dotychczas do naczelników powiatów:

z dziedziny rolnictwa i leśnictwa:

- 1) z dekretu z dnia 13 września 1946 r. o rozgraniczeniu nieruchomości (Dz. U. Nr 53, poz. 298): załatwianie spraw dotyczących rozgraniczenia nieruchomości (art. 4 ust. 1 i 2, art. 5, art. 7 ust. 3, art. 8 ust. 1, art. 10 ust. 2, art. 14 ust. 1, art. 17 i art. 21 ust. 2);
- 2) z dekretu z dnia 21 września 1950 r. o rozgraniczeniu nieruchomości Skarbu Państwa lub nieruchomości nabywanych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. Nr 44, poz. 398): załatwianie spraw dotyczących rozgraniczenia nieruchomości (art. 4 ust. 1, art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2);
- 3) z dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 6, poz. 32): prowadzenie ewidencji gruntów i budynków (art. 9);
- 4) z ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. o zmianie dekretu z dnia 18 kwietnia 1955 r. o uwłaszczeniu i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym (Dz. U. z 1957 r. Nr 39, poz. 174 i z 1961 r. Nr 32, poz. 161): orzekanie o przejmowaniu na własność Państwa opuszczonego gospodarstwa rolnego lub działki oraz o utrzymaniu ciężących na tym gospodarstwie lub działce służebności gruntowych (art. 2 ust. 2);
- 5) z ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o terenach budowlanych na obszarach wsi (Dz. U. z 1969 r. Nr 27, poz. 216 i z 1972 r. Nr 49, poz. 312): wydawanie decyzji o przejęciu na własność Państwa działek w przypadku nierozpoczęcia budowy w ciągu trzech lat od ich nabycia (art. 15 ust. 2);

- 6) z ustawy z dnia 16 lutego 1961 r. o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami (Dz. U. Nr 10, poz. 55): przyznawanie zasiłku właścicielom bądź użytkownikom roślin lub gruntów, którzy przyczynili się do opanowania chorób lub wyępienia szkodników i chwastów, ponosząc przy tym straty gospodarcze (art. 9);
- 7) z ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o rentach i innych świadczeniach dla rolników przekazujących nieruchomości rolne na własność Państwa (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 15, z 1972 r. Nr 49, poz. 317 i z 1973 r. Nr 48, poz. 283): wydawanie decyzji o przejęciu nieruchomości na własność Państwa i utrzymaniu na niej służebności gruntowych (art. 18);

z dziedziny spraw wewnętrznych:

- 8) z dekretu z dnia 8 czerwca 1955 r. — Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 1955 r. Nr 25, poz. 151, z 1956 r. Nr 41, poz. 189, z 1958 r. Nr 72, poz. 358, z 1962 r. Nr 10, poz. 46, z 1964 r. Nr 9, poz. 60 i Nr 43, poz. 297, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 oraz z 1972 r. Nr 49, poz. 317):
  - a) wydawanie zarządzeń w sprawie wynoszenia ksiąg stanu cywilnego poza lokal urzędu stanu cywilnego (art. 10),
  - b) wydawanie zarządzeń w sprawie skreślenia w akcie stanu cywilnego części wpisu, która nie powinna być wpisana (art. 14 ust. 2),
  - c) wydawanie zezwoleń na przeglądanie ksiąg stanu cywilnego przedstawicielom organizacji społecznych i instytucji naukowych (art. 77).

W razie wykonywania czynności kierownika urzędu stanu cywilnego przez naczelników gmin — czynności te wykonują oni we własnym zakresie bez wymaganych aktów nadzoru;

z dziedziny handlu, przemysłu i usług:

- 9) z ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o godzinach otwarcia placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności oraz o rozkładzie czasu pracy pracowników w nich zatrudnionych (Dz. U. z 1967 r. Nr 13, poz. 56 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317): ustalanie godzin otwarcia i zamykania w dni powszednie placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych innych niż określone w art. 2 ust. 1 (art. 2 ust. 2 pkt 1);
- 10) z ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o wykonywaniu i organizacji rzemiosła (Dz. U. Nr 23, poz. 164): wyrażanie zgody na wykonywanie rzemiosła na rachunek spadkobierców w wypadku, gdy działalność ma być wykonywana na podstawie potwierdzenia zgłoszenia (art. 19 ust. 4 w związku z art. 20 ust. 2);

z dziedziny kultury, kultury fizycznej i turystyki:

- 11) z ustawy z dnia 9 kwietnia 1968 r. o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową (Dz. U. z 1968 r. Nr 12, poz. 64 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317): wydawanie zezwoleń na prowadzenie publicznej działalności sportowej na obszarze gminy (art. 9).

§ 6. W rozporządzeniach Rady Ministrów wprowadza się następujące zmiany:

z dziedziny rolnictwa i leśnictwa:

1) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1961 r. w sprawie opuszczonych gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 39, poz. 198), wydanym na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. o zmianie dekretu z dnia 18 kwietnia 1955 r. o uwłaszczeniu i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym (Dz. U. z 1957 r. Nr 39, poz. 174 i z 1961 r. Nr 32, poz. 161):

a) w § 3 ust. 1 wyrazy: „właściwego do spraw rolnych organu prezydium powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „prezydenta miasta stanowiącego powiat, naczelnika miasta, naczelnika dzielnicy, naczelnika gminy (miasta i gminy)”;

b) w § 4 ust. 3 i § 5 ust. 2 wyrazy: „właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „prezydent miasta stanowiącego powiat, naczelnik miasta, naczelnik dzielnicy, naczelnik gminy (miasta i gminy)”;

c) w § 6 skreśla się ust. 3;

2) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 marca 1968 r. w sprawie rent i innych świadczeń pieniężnych z tytułu przekazania nieruchomości rolnych na własność Państwa, trybu postępowania przy przejmowaniu tych nieruchomości oraz trybu wykonywania prawa pierwokupu w stosunku do budynków (Dz. U. z 1968 r. Nr 8, poz. 46 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317), wydanym na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o rentach i innych świadczeniach dla rolników przekazujących nieruchomości rolne na własność Państwa (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 15, z 1972 r. Nr 49, poz. 317 i z 1973 r. Nr 48, poz. 283) w § 15.

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) naczelnik powiatu ustala na wniosek naczelnika gminy, naczelnika miasta i gminy, naczelnika miasta nie stanowiącego powiatu lub naczelnika dzielnicy w mieście stanowiącym powiat wysokość zadłużenia rolnika wobec Państwa na zasadach określonych w przepisach o przejmowaniu nieruchomości rolnych na własność Państwa za zaległe należności,”

b) w pkt 2 wyrazy: „właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „naczelnik gminy, naczelnik miasta i gminy, prezydent lub naczelnik miasta stanowiącego powiat albo naczelnik dzielnicy w mieście wyłączonym z województwa”;

z dziedziny gospodarki terenowej i ochrony środowiska:

3) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1953 r. w sprawie zasad i trybu ustalania odszkodowania oraz naprawiania szkód, powstałych przy wykonywaniu pomiarów geodezyjnych (Dz. U. Nr 39, poz. 170), wydanym na podstawie dekretu z dnia 24 kwietnia 1952 r. o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej (Dz. U. Nr 24, poz. 162):

a) w § 3 ust. 3 wyrazy: „prezydium właściwej powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „organu administracji państwowej stopnia gminnego”;

b) w § 10 ust. 1 wyrazy: „prezydium właściwej powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „organu administracji państwowej stopnia gminnego”;

c) przepis § 10 ust. 2 skreśla się;

d) w § 12 wyrazy: „prezydium powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „organu administracji państwowej stopnia gminnego”.

Rozdział 4

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 7. Sprawy wszczęte przed wejściem w życie rozporządzenia podlegają załatwieniu przez organy właściwe w myśl przepisów dotychczasowych.

§ 8. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) wojewodzie — należy przez to rozumieć również prezydenta miasta wyłączonego z województwa,

2) naczelniku powiatu — należy przez to rozumieć również prezydenta miasta lub naczelnika miasta stanowiącego powiat, naczelnika miasta i powiatu oraz naczelnika dzielnicy w mieście wyłączonym z województwa,

3) naczelniku gminy — należy przez to rozumieć również naczelnika miasta nie stanowiącego powiatu, naczelnika miasta i gminy oraz naczelnika dzielnicy w mieście stanowiącym powiat,

4) wojewódzkiej radzie narodowej — należy przez to rozumieć również radę narodową miasta wyłączonego z województwa,

5) powiatowej radzie narodowej — należy przez to rozumieć również miejską radę narodową miasta stanowiącego powiat, radę narodową miasta i powiatu oraz dzielnicową radę narodową w mieście wyłączonym z województwa,

6) województwie — należy przez to rozumieć również miasto wyłączone z województwa,

7) powiecie — należy przez to rozumieć również miasto stanowiące powiat, miasto i powiat, dla których utworzono wspólną radę narodową, oraz dzielnicę w mieście wyłączonym z województwa,

8) gminie — należy przez to rozumieć również miasto nie stanowiące powiatu, miasto i gminę, dla których utworzono wspólną radę narodową, oraz dzielnicę w mieście stanowiącym powiat.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1974 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*